

קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה
דוחות כספיים
ליום 31 בדצמבר, 2017

קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2017

תוכן העניינים

עמוד

1	דוח רואה החשבון המבקר
2	דוחות על המצב הכספי
3	דוחות הכנסות והוצאות
4	דוחות התנועה בקרן הפנסיה
5-29	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה (להלן - הקרן) לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 ואת הדוחות על הכנסות והוצאות והדוחות על התנועה בקרן הפנסיה לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הקרן. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"לג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על-ידי הדירקטוריון וההנהלה של הקרן וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת תוצאות פעולותיה ואת התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - התקנות).

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 21 במרס, 2018 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה
דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2017 באלפי שקלים	ליום 31 בדצמבר 2017 באלפי שקלים	באור	
			<u>רכוש שוטף</u>
-	-		
338,463	374,000	5	מזומנים ושווי מזומנים
138,952	149,837	13	סיוע ממשלתי ישיר בשנה הנוכחית
721	842	6	חייבים ויתרות חובה
<u>478,136</u>	<u>524,679</u>		סך הכל רכוש שוטף
			<u>השקעות</u>
5,622,704	6,213,059	7	ניירות ערך שאינם סחירים
6,062,368	6,478,827	8	ניירות ערך סחירים
516,021	497,817	9	פקדונות והלוואות
61,392	62,519	10	נדל"ן להשקעה
<u>12,262,485</u>	<u>13,252,222</u>		סך הכל השקעות
<u>12,740,621</u>	<u>13,776,901</u>		סך הכל נכסים
			<u>התחייבויות אחרות</u>
10,039	2,226	11	זכאים ויתרות זכות
712	729	12	התחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד
<u>10,751</u>	<u>2,955</u>		
		14	<u>התחייבויות תלויות והתקשרויות</u>
		15	<u>התחייבויות פנסיוניות</u> התחייבויות פנסיוניות צבורות: לפנסיונרים לעמיתים פעילים לעמיתים מוקפאי זכויות
4,114,610	4,727,982		
11,546,462	10,954,364		
1,759,625	1,808,127		
<u>17,420,697</u>	<u>17,490,473</u>		
			זכויות שיצברו בעתיד: התחייבות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
3,666,829	4,166,194		
<u>21,087,526</u>	<u>21,656,667</u>		התחייבות פנסיוניות צבורות ועתידיות
			בניכוי:
-2,398,072	-2,122,817		ערך נוכחי של דמי הגמולים הצפוי להתקבל בקרן בעתיד
			ערך נוכחי של סבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
-1,176,056	-802,310	16	שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן

ליום 31 בדצמבר 2017 באלפי שקלים	ליום 31 בדצמבר 2017 באלפי שקלים	באור	
-	-1,327,739		סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון*
<u>-3,574,128</u>	<u>-4,252,866</u>		
4,198	-8,311	ה15	הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד" לאומדן השווי ההוגן
<u>-3,690,291</u>	<u>-3,621,544</u>	16	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע
-1,097,435	--	ג15	הממשלתי הישיר לקרן גרעון אקטוארי, נטו
<u>12,729,870</u>	<u>13,773,946</u>		סך כל התחייבויות פנסיוניות
<u><u>12,740,621</u></u>	<u><u>13,776,901</u></u>		סך כל ההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

21 במרס, 2018

לילי שלום
סמנכ"ל כספים

מיקי אסף
מנכ"ל

שלמה פשה
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה
דוחות הכנסות והוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 באלפי ש"ח	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 באלפי ש"ח	<u>באור</u>	
			<u>הכנסות</u>
-14,516	15,230	-	ממזומנים ושווי מזומנים
		17	<u>מהשקעות</u>
282,511	486,925		מניירות ערך שאינם סחירים
133,364	410,063		מניירות ערך סחירים
23,252	19,000		מפקדונות והלוואות
4,857	6,082	10	מנדל"ן להשקעה
443,984	922,070		
138,952	149,837		סיוע כספי מהאוצר
568,420	1,087,137		סך כל ההכנסות
		-	<u>הוצאות</u>
34,737	34,011	18	דמי ניהול לחברה המנהלת
11,662	12,287		הוצאות ישירות
222	334	19	הוצאות הנהלה וכלליות
46,621	46,632		סך כל ההוצאות
		-	סך הכל עודף הכנסות על הוצאות
521,799	1,040,505		עובר לדוח על התנועה בקרן הפנסיה

קרון פנסיה ה.ע.ל - קרון פנסיה ותיקה
דוחות התנועה בקרון הפנסיה

ליום 31 בדצמבר 2016 באלפי ש"ח	ליום 31 בדצמבר 2017 באלפי ש"ח	
12,149,309	12,729,870	יתרת הקרון לתחילת השנה
		<u>תוספות לקרון</u>
316,330	297,100	דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאים
521,799	1,040,505	עודף הכנסות נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות
<hr/>	<hr/>	
838,129	1,337,605	סך הכל תוספות לקרון
		<u>תקבולים אחרים</u>
29	26	בגין פנסיות משותפות
		<u>תשלומים והעברות</u>
-230,844	-257,214	לגמלאים, נכים ושאיירים
-26,463	-36,065	פדיונות והחזרים לעמיתים
-290	-276	בגין פנסיות משותפות
<hr/>	<hr/>	
-257,597	-293,555	סך הכל תשלומים והעברות
<hr/>	<hr/>	
12,729,870	13,773,946	יתרת הקרון לסוף השנה
=====	=====	

באור 1: - כללי

א. הגדרות

קרן פנסיה ה.ע.ל.	-	הקרן
פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ.	-	החברה המנהלת
עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 דצמבר 1994.	-	עמיתים ותיקים
עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר – מרס 1995.	-	עמיתי ביניים
מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.	-	מדד
כהגדרתם בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) תיקון התשס"ו- 2005.	-	צדדים קשורים
כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התש"ע - 2010.	-	בעלי עניין
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.	-	רשות שוק ההון
הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון.	-	הממונה
תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964.	-	תקנות מס הכנסה

ב. זכויות הניהול בקרן

בהתאם להסכם הרכישה בין פסגות בית השקעות בע"מ, בעלת השליטה בפסגות פנסיה (ה.ע.ל) בע"מ (להלן - החברה המנהלת לשעבר) לבין קרן הפנסיה של הסתדרות העובדים הלאומית בע"מ (בניהול מורשה) (להלן - קרן העל והסכם הרכישה) ולאחר קבלת האישורים הרגולטוריים הנדרשים, הושלם ביום 31 במרס, 2010, (להלן - מועד ההשלמה) הליך למכירת זכויות וחובות הניהול של קרן העל לחברה המנהלת לשעבר. החל ממועד ההשלמה ועד ליום 31 בדצמבר 2013 נוהלה הקרן על ידי החברה המנהלת לשעבר.

ביום 31 בדצמבר, 2013 מוזגה החברה המנהלת לשעבר לחברה המנהלת, כך שהחל ממועד זה מנוהלת הקרן על ידי החברה המנהלת.

ג. הקרן מנהלת תוכניות פנסיוניות על פי הקבוע בתקנות מס הכנסה. התוכניות הן לעמיתים ותיקים כקבוע בהוראות הממונה, לניהול קרנות פנסיה ותיקות מיום 25 במרס, 1997. לקרן אישור בר תוקף לשנת הפעילות של הדוחות הכספיים מטעם הממונה. ניתן לחלק התכניות כדלקמן:

- פנסיה מקיפה בתוכנית א' - ותיקים.
- פנסיה מקיפה לעמית בתוכנית ב' (תשורה).
- פנסיית זקנה ופנסיית זקנה מיוחדת בתכנית ב' (תשורה).

הקרן הינה קרן פנסיה ותיקה מאוזנת אקטוארית והינה סגורה למצטרפים חדשים. על פי החלטת הממשלה מיום 28 במרס, 1995 ועל פי הוראות משרד האוצר, קרנות הפנסיה הותיקות נסגרו לקבלת עמיתים חדשים החל מיום 1 בינואר, 1995.

נכללים בה עמיתים שהצטרפו לקרן עד 31 בדצמבר 1994, עמיתים שהצטרפו בתקופה שמתחילת ינואר עד סוף מרס 1995 וכן עמיתים נוספים שהצטרפותם אושרה.

ד. גובה הקצבה החודשית לפנסיונר הקרן נקבעת על יסוד תקופת החברות בקרן וההפקדות בגינן, הכול כמפורט בתקנון הקרן. הפנסיה משולמת לעמית בהגיעו לגיל הזכאות ולשאריו הזכאים על-פי תקנון הקרן.

ה. מדיניות ההשקעה של נכסי תוכניות הפנסיה לסוגיהן הינה בכפוף להנחיות שנקבעו בתקנות מס הכנסה.

ו. מינוי מנכ"ל, מנהלת כספים ויו"ר דירקטוריון לחברה:

1. החל מיום 26 באוקטובר 2017, ובהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, ודירקטוריון החברה, מכהן מר שלמה פשה כיו"ר דירקטוריון החברה במקומו של מר ברק סורני.
2. ביום 31 בדצמבר 2017 סיימה גב' ענת כנפו תבור, את תפקידה כמנכ"ל החברה וכמנהלת חטיבת חסכון ארוך טווח בקבוצת פסגות.
3. החל מיום 1 בינואר 2018 מכהן מר מיקי אסף כמנכ"ל החברה.
4. החל מיום 1 בינואר 2018 מכהנת גב' לילי שלום כמנהלת הכספים של החברה.
5. בחודש פברואר 2018 אישר דירקטוריון החברה את מינויה של הגב' יפעת מזרחי כמנכ"ל החברה במקומו של מר מיקי אסף, וזאת בכפוף לאישור הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. נכון למועד חתימת הדוחות הכספיים טרם התקבל אישור הממונה למינוי האמור.

באור 1: - כללי – (המשך):

ז. עדכון תקנון הקרן - ביום 24 באוגוסט 2017 אישר הממונה על רשות שוק ההון תיקון לתקנון הקרן. עניינו של התיקון הינו בעריכת סדר ותיקון טעויות סופר בטבלאות האקטואריות הנלוות לתקנון הקרן, לרבות גריעת טבלאות ריקות ו/או שאינן רלוונטיות.

באור 2: - כללי דיווח והמדיניות החשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים לפי כללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ובהתאם לתקנות מס הכנסה.

עיקרי המדיניות החשבונאית אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים באופן עקבי הינם כדלהלן:

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של הקרן ערוכים על בסיס שווי הוגן, למעט התחייבות בשל יחסי עובד-מעביד והתחייבויות הפנסיוניות.

ב. מטבע הפעילות

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בשקלים חדשים, מטבע הפעילות של הקרן.

2. עסקאות במטבע חוץ

עסקאות הנקובות במטבע חוץ נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין ביום המאזן. הפרשי שער נזקפים לדוח הכנסות והוצאות. נכסים והתחייבויות לא כספיים מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד העסקה. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ ומוצגים לפי שווי הוגן מתורגמים למטבע הפעילות בהתאם לשער החליפין במועד שבו נקבע השווי ההוגן.

3. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושער חליפין של הדולר של ארה"ב:

ליום	שער החליפין היציג של הדולר בש"ח	המדד בגין בנקודות (*)
31.12.2017	3.467	101.28
31.12.2016	3.845	100.88
	<u>שינוי ב - %</u>	<u>שינוי ב - %</u>
לשנת 2017	-9.83	0.39
לשנת 2016	-1.46	-0.2

(*) המדד לפי בסיס ממוצע 2012

באור 2: - כללי דיווח והמדיניות החשבונאית – (המשך):

ג. הערכת נכסים והתחייבויות

1. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים נחשבים על-ידי הקרן השקעות שנזילותן גבוהה הכוללות, פיקדונות בתאגידי בנקאיים שתקופתם המקורית אינה עולה על 3 חודשים ממועד ההשקעה ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

2. בסיס הערכת נכסים

- א. ניירות ערך סחירים - לפי שווי השוק בתאריך המאזן.
- ב. קביעת השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים:

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אגרות חוב מיועדות, הנמדדים בשווי הוגן דרך דוח הכנסות והוצאות וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניי"ע בתל אביב. ציטוטי המחירים ושעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

ג. אופציות בלתי סחירות - לפי תחשיב כלכלי על בסיס מודל Black & Scholes.

ד. השקעות בלתי סחירות בקרנות השקעה - לפי שוויין ההוגן של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני תאריך המאזן ממנהלי קרנות השקעה.

ה. חוזים עתידיים ועסקאות החלפה בלתי סחירים – בהתאם לשיטות הערכה מקובלות ככל הניתן בתדירות הזוהר לתדירות שיערוך נכס הבסיס. יתרות זכות הנובעות מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים מוצגות בסעיף זכאים ויתרות זכות.

ו. יחידות בקרן להשקעה משותפת בנאמנות - לפי השער הקובע שפורסם ושנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.

ז. מניות לא סחירות - לפי הערכת שווי ממומחה שתקבל אחת לשנה לפחות.

ח. דיבידנד לקבל – דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד לתאריך הדיווח.

ט. ריבית לקבל - ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד לתאריך הדיווח.

י. פקדונות והלוואות - לפי שווי הוגן דרך דוח הכנסות והוצאות. השווי ההוגן מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים. ציטוטי המחירים ושעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

יא. נדל"ן להשקעה - נדל"ן להשקעה מוצג לפי שווי הוגן לתאריך הדיווח כאשר שינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח הכנסות והוצאות. השווי ההוגן נקבע בדרך כלל על ידי מעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים, בהתאם להערכות שווי כלכליות הכוללות שימוש בטכניקות הערכה והנחות לגבי אומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים מהנכס ואומדן שיעור היוון מתאים לתזרימי מזומנים אלה. אם ניתן, השווי ההוגן נקבע בהתייחס לעסקאות שנעשו לאחרונה בנדל"ן בעל אופי ומיקום דומים לזה המוערך. במדידת השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה נדרשים מעריכי השווי והנהלת הקרן להשתמש בהנחות מסוימות לגבי שיעורי התשואה הנדרשים לגבי נכסי קבוצה, מחירי ההשכרה העתידיים, שיעורי התפוסה, חידושי חוזים, הסתברות להשכרת שטחים פנויים, הוצאות תפעול הנכסים, איתנותם הפיננסית של השוכרים והשלכות הנובעות מהשקעות שיידרשו לפיתוח עתידי, על מנת להעריך את תזרימי המזומנים העתידיים מהנכסים. שינוי בהנחות המשמשות במדידת הנדל"ן להשקעה עשוי לגרום לשינוי בשווי ההוגן.

ד. ירידת ערך נכסים פיננסיים

החברה המנהלת בוחנת בכל תאריך מאזן אם קיימת ירידת ערך בגין נכס פיננסי או קבוצה של נכסים פיננסיים.

אם קיימת ראייה אובייקטיבית לקיום הפסד מירידת ערך, סכום ההפסד נמדד כהפרש בין העלות (בניכוי תשלום קרן והפחתה) ובין השווי ההוגן, בניכוי הפסד לירידת ערך שנוקף בעבר לדוח הכנסות והוצאות. ביטול הפסד מירידת ערך אינו נזקף לדוח הכנסות והוצאות. ביטול הפסד ירידת ערך בגין מכשירי חוב נזקף לדוח הכנסות והוצאות אם ניתן ליחס באופן אובייקטיבי את העלייה בשווי ההוגן של המכשיר לאירוע שהתרחש לאחר שההפסד לירידת ערך נזקף לדוח הכנסות והוצאות.

באור 2: - כללי דיווח והמדיניות החשבונאית – (המשך):

ה. התחייבויות פנסיוניות

1. ההתחייבות הפנסיונית חושבה על ידי האקטואר מר ישעיהו אורזיזר, אשר מונה כאקטואר חיצוני על ידי הנהלת הקרן בהתאם לתקנה 51 (א) ולתקנות מס הכנסה. דוח לשנת 2016 נערך על ידי האקטואר מר אלן דובין בהתאם למנגנון איזון אקטוארי הקיים בתקנון הקרן- ראה באור 15 להלן.

2. הדוחות האקטואריים נערכו על-פי בסיס אקטוארי מעודכן. בהתאם להוראות הדיווח האקטוארי שמפרסם אגף שוק ההון יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

ו. הכרה בהכנסות

הכנסות מוכרות בדוח הכנסות והוצאות כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן.

הכנסות ריבית מוכרות על בסיס צבירה תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית. הכנסות מדיבידנד מהשקעות שאינן מטופלות לפי שיטת השווי המאזני, מוכרות במועד הקובע לזכאות לדיבידנד.

ז. הכרה בהוצאות

ההוצאות מוכרות על בסיס צבירה.

ח. שיטת רישום דמי גמולים ותשלומי קצבאות

דמי הגמולים נרשמים לפי חודש הגביה ותשלום הקצבאות על בסיס צבירה.

ט. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללים שנקבעו על-ידי רשות שוק ההון ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הנתונים בדבר נכסים מותניים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

באור 3: - נכסים לפי בסיס הצמדה

סך הכל באלפי ₪	הצמדה ללא באלפי ש"ח	בהצמדה למטבע חוץ באלפי ₪	בהצמדה למדד המחירים לצרכן באלפי ש"ח	ליום 31 בדצמבר 2017
<u>רכוש שוטף</u>				
374,000	291,067	82,933	--	מזומנים ושווי מזומנים
149,837	149,837	--	--	סיוע ממשלתי ישיר בשנה הנוכחית
842	842	--	--	חייבים ויתרות חובה
<u>524,679</u>	<u>441,746</u>	<u>82,933</u>	<u>--</u>	
<u>השקעות</u>				
<u>ניירות ערך שאינם סחירים</u>				
5,159,720	--	--	5,159,720	אגרות חוב ממשלתיות מיועדות
368,454	68,035	2,800	297,619	אגרות חוב אחרות
684,885	57,139	627,746	--	ניירות ערך אחרים
<u>6,213,059</u>	<u>125,174</u>	<u>630,546</u>	<u>5,457,339</u>	
<u>ניירות ערך סחירים</u>				
2,682,772	489,555	--	2,193,217	אגרות חוב ממשלתיות
1,852,439	106,347	73,106	1,672,986	אגרות חוב אחרות
1,943,616	1,025,481	888,860	29,275	ניירות ערך אחרים
<u>6,478,827</u>	<u>1,621,383</u>	<u>961,966</u>	<u>3,895,478</u>	
<u>פקדונות והלוואות</u>				
27,699	--	--	27,699	פקדונות
470,118	68,606	42,102	359,410	הלוואות לעמיתים ולאחרים
<u>497,817</u>	<u>68,606</u>	<u>42,102</u>	<u>387,109</u>	
<u>נכסים אחרים</u>				
62,519	62,519	--	--	זכויות במקרקעין
<u>13,776,901</u>	<u>2,319,428</u>	<u>1,717,547</u>	<u>9,739,926</u>	סך הכל נכסים

באור 3: - נכסים לפי בסיס הצמדה – (המשך)

סך הכל באלפי ₪	ללא הצמדה באלפי ש"ח	בהצמדה למטבע חוץ באלפי ₪	בהצמדה למדד המחירים לצרכן באלפי ₪	ליום 31 בדצמבר 2016
<u>רכוש שוטף</u>				
338,463	301,247	37,216	--	מזומנים ושווי מזומנים
138,952	138,952	--	--	סיוע ממשלתי וחייבים אחרים
721	721	--	--	חייבים אחרים
<u>478,136</u>	<u>440,920</u>	<u>37,216</u>	<u>--</u>	
<u>השקעות</u>				
<u>ניירות ערך שאינם סחירים</u>				
4,671,557	--	--	4,671,557	אגרות חוב ממשלתיות מיועדות
386,267	52,364	3,656	330,247	אגרות חוב אחרות
564,880	23,491	541,389	--	ניירות ערך אחרים
<u>5,622,704</u>	<u>75,855</u>	<u>545,045</u>	<u>5,001,804</u>	
<u>ניירות ערך סחירים</u>				
2,381,602	412,199	--	1,969,403	אגרות חוב ממשלתיות
1,780,256	52,096	59,095	1,669,065	אגרות חוב אחרות
1,900,510	952,343	920,758	27,409	ניירות ערך אחרים
<u>6,062,368</u>	<u>1,416,638</u>	<u>979,853</u>	<u>3,665,877</u>	
<u>פקדונות והלוואות</u>				
877	--	--	877	פקדונות
515,144	160,959	63,962	290,223	הלוואות לעמיתים ולאחרים
<u>516,021</u>	<u>160,959</u>	<u>63,962</u>	<u>291,100</u>	
<u>נכסים אחרים</u>				
61,392	61,392	--	--	זכויות במקרקעין
<u>12,740,621</u>	<u>2,155,764</u>	<u>1,626,076</u>	<u>8,958,781</u>	סך הכל נכסים
=====	=====	=====	=====	

באור 4: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים
א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל באלפי שקלים	עמיתים ותיקים באלפי שקלים	עמיתי תקופת הביניים באלפי שקלים	
<u>ליום 31 בדצמבר 2017</u>			
374,000	342,791	31,209	מזומנים ושווי מזומנים
149,837	146,806	3,031	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
842	842	--	חייבים ויתרות חובה
6,213,059	5,881,111	331,948	ניירות ערך שאינם סחירים
6,478,827	6,141,940	336,887	ניירות ערך סחירים
497,817	473,071	24,746	פקדונות והלוואות
62,519	59,418	3,101	מקרקעין
13,776,901	13,045,979	730,922	סך הכל נכסים
<u>ליום 31 בדצמבר 2016</u>			
338,463	324,127	14,336	מזומנים ושווי מזומנים
138,952	136,167	2,785	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
721	721	--	חייבים ויתרות חובה
5,622,704	5,321,208	301,496	ניירות ערך שאינם סחירים
6,062,368	5,735,159	327,209	ניירות ערך סחירים
516,021	490,613	25,408	פקדונות והלוואות
61,392	58,347	3,045	מקרקעין
12,740,621	12,066,342	674,279	סך הכל נכסים

באור 4: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים – (המשך):
ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים

סך הכל באלפי ש"ח	עמיתים ותיקים באלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים באלפי ש"ח	
2,955	2,923	32	ליום 31 בדצמבר 2017 התחייבויות אחרות
			התחייבויות פנסיוניות
			התחייבויות פנסיוניות צבורות:
			לפנסיונרים
4,727,982	4,592,856	135,126	לעמיתים פעילים
10,954,364	10,347,861	606,503	לעמיתים מוקפאי זכויות
1,808,127	1,676,133	131,994	
17,490,473	16,616,850	873,623	זכויות שיצברו בעתיד:
			התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
4,166,194	3,896,116	270,078	התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות
21,656,667	20,512,966	1,143,701	בניכוי:
			ערך נוכחי של דמי הגמולים שיתקבלו בקרן בעתיד
-2,122,817	-1,969,001	-153,816	ערך נוכחי של סבסוד אג"ח מיועדות מסוג ערד
			שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון
-802,310	-734,573	-67,737	
-1,327,739	-1,216,675	-111,064	
-4,252,866	-3,920,249	-332,617	הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד" לאומדן השווי ההוגן
			הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד" לאומדן השווי ההוגן
-8,311	-8,739	428	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
-3,621,544	-3,540,922	-80,622	
--	--	--	גרעון אקטוארי, נטו
13,773,946	13,043,056	730,890	
13,776,901	13,045,979	730,922	

באור 4 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים – (המשך):
ב. התחייבות לפי קבוצות עמיתים - (המשך):

סך הכל	עמיתים ותקנים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
10,751	10,220	531	ליום 31 בדצמבר 2016 התחייבויות אחרות
			התחייבויות פנסיוניות
			התחייבויות פנסיוניות צבורות:
4,114,610	4,003,494	111,116	לפנסיונרים
11,546,462	10,927,814	618,648	לעמיתים פעילים
1,759,625	1,638,360	121,265	לעמיתים מוקפאי זכויות
17,420,697	16,569,668	851,029	זכויות שיצברו בעתיד:
			התחייבות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
3,666,829	3,414,354	252,475	התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות
21,087,526	19,984,022	1,103,504	בניכוי:
(2,398,072)	(2,234,420)	(163,652)	ערך נוכחי של דמי הגמולים שיתקבלו בקרן בעתיד
(1,176,056)	(1,093,219)	(82,837)	ערך נוכחי של סבסוד אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
(3,574,128)	(3,327,639)	(246,489)	
4,198	3,947	251	הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו "ערד" לאומדן השווי ההוגן
(3,690,291)	(3,608,857)	(81,434)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
(1,097,435)	(995,351)	(102,084)	גרעון אקטוארי, נטו *
12,729,870	12,056,122	673,748	
12,740,621	12,066,342	674,279	

**באור 5 - מזומנים ושווי מזומנים
הרכב**

<u>ליום 31 בדצמבר 2016</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2017</u>			
עמיתים	עמיתי	ביניים	עמיתים	עמיתי	ביניים	
<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
301,247	288,189	13,058	291,067	263,369	27,698	מזומנים ושווי מזומנים :
37,216	35,938	1,278	82,933	79,422	3,511	בש"ח
<u>338,463</u>	<u>324,127</u>	<u>14,336</u>	<u>374,000</u>	<u>342,791</u>	<u>31,209</u>	במט"ח
=====	=====	=====	=====	=====	=====	

**באור 6 - חייבים ויתרות חובה
הרכב**

<u>ליום 31 בדצמבר 2016</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2017</u>			
עמיתים	עמיתי	ביניים	עמיתים	עמיתי	ביניים	
<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
490	490	--	40	40	--	פקדונות
231	231	--	802	802	--	אחרים
<u>721</u>	<u>721</u>	<u>--</u>	<u>842</u>	<u>842</u>	<u>--</u>	סה"כ
=====	=====	=====	=====	=====	=====	

**באור 7 - ניירות ערך שאינם סחירים
הרכב**

<u>ליום 31 בדצמבר 2016</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2017</u>			
עמיתים	עמיתי	ביניים	עמיתים	עמיתי	ביניים	
<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
5,057,824	4,783,391	274,433	5,528,174	5,229,950	298,224	אגרות חוב שאינן סחירות (א)
564,880	537,817	27,063	684,885	651,161	33,724	מניות וניירות ערך אחרים (ב)
<u>5,622,704</u>	<u>5,321,208</u>	<u>301,496</u>	<u>6,213,059</u>	<u>5,881,111</u>	<u>331,948</u>	
=====	=====	=====	=====	=====	=====	

אגרות חוב שאינן סחירות
ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017			
עמיתים	עמיתי	ביניים	עמיתים	עמיתי	ביניים	
סך הכל	ותיקים	באלפי ש"ח	סך הכל	ותיקים	באלפי ש"ח	
-	-	-	-	-	-	אגרות חוב ממשלתיות
4,671,557	4,416,524	255,033	5,159,720	4,880,667	279,053	אגרות חוב אחרות
386,267	366,867	19,400	368,454	349,283	19,171	
<u>5,057,824</u>	<u>4,783,391</u>	<u>274,433</u>	<u>5,528,174</u>	<u>5,229,950</u>	<u>298,224</u>	
=====	=====	=====	=====	=====	=====	

באור 7: - ניירות ערך שאינם סחירים - (המשך):

א. אגרות חוב שאינן סחירות - (המשך):

התפלגות אגרות חוב שאינן סחירות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך המאזן:

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017			
עמיתים	עמיתי	ביניים	עמיתים	עמיתי	ביניים	
סך הכל	ותיקים	באלפי ש"ח	סך הכל	ותיקים	באלפי ש"ח	
230,822	219,489	11,333	209,550	192,519	17,031	בשנה הראשונה
195,752	178,392	17,360	187,926	184,148	3,778	בשנה השנייה
191,532	187,651	3,881	133,030	130,939	2,091	בשנה השלישית
129,850	127,995	1,855	131,976	128,969	3,007	בשנה הרביעית
127,629	124,916	2,713	98,293	95,459	2,834	בשנה החמישית
141,176	137,117	4,059	62,669	60,353	2,316	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
480,003	459,556	20,447	1,225,330	1,175,251	50,079	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
3,533,139	3,322,028	211,111	3,452,522	3,237,088	215,434	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
27,921	26,247	1,674	26,878	25,224	1,654	מעל 15 שנים
<u>5,057,824</u>	<u>4,783,391</u>	<u>274,433</u>	<u>5,528,174</u>	<u>5,229,950</u>	<u>298,224</u>	
=====	=====	=====	=====	=====	=====	

התקופה הממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת:

<u>ליום 31 בדצמבר 2016</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2017</u>			
<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>עמיתי</u>	<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>עמיתי</u>	
						אגרות חוב הצמודות למדד
8.25	8.21	8.81	8.28	8.24	8.81	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
0.74	0.73	0.86	0.30	0.30	0.41	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
						אגרות חוב בלתי צמודות
3.93	3.94	3.86	4.10	4.10	4.04	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
3.70	3.70	3.65	2.18	2.19	2.17	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
						אגרות חוב צמודות למט"ח
0.31	0.31	-	0.28	0.28	0.28	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
5.57	5.58	3.46	4.49	4.49	4.49	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)

באור 7: - ניירות ערך שאינם סחירים - (המשך):

א. מניות וניירות ערך שאינם סחירים:

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017			
עמיתי	עמיתים	-	עמיתי	עמיתים	-	
<u>ביניים</u>	<u>ותיקים</u>	<u>סך הכל</u>	<u>ביניים</u>	<u>ותיקים</u>	<u>סך הכל</u>	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
1,027	21,294	22,321	1,066	20,185	21,251	מניות
184	3,416	3,600	470	8,223	8,693	חוזים עתידיים
25,852	513,107	538,959	32,188	622,753	654,941	קרנות השקעה *
<u>27,063</u>	<u>537,817</u>	<u>564,880</u>	<u>33,724</u>	<u>651,161</u>	<u>684,885</u>	סך הכל
=====	=====	=====	=====	=====	=====	

(*ראו באור 14).

באור 8: ניירות ערך סחירים

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017			
עמיתי	עמיתים	-	עמיתי	עמיתים	-	
<u>ביניים</u>	<u>ותיקים</u>	<u>סך הכל</u>	<u>ביניים</u>	<u>ותיקים</u>	<u>סך הכל</u>	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
125,528	2,256,074	2,381,602	130,898	2,551,874	2,682,772	אגרות חוב ממשלתיות
101,141	1,679,115	1,780,256	103,794	1,748,645	1,852,439	אגרות חוב אחרות
<u>226,669</u>	<u>3,935,189</u>	<u>4,161,858</u>	<u>234,692</u>	<u>4,300,519</u>	<u>4,535,211</u>	
29,817	522,533	552,350	50,032	1,032,559	1,082,591	מניות
11,736	209,169	220,905	10,131	179,673	189,804	קרנות נאמנות
58,987	1,068,268	1,127,255	42,032	629,189	671,221	תעודות סל
<u>327,209</u>	<u>5,735,159</u>	<u>6,062,368</u>	<u>336,887</u>	<u>6,141,940</u>	<u>6,478,827</u>	
=====	=====	=====	=====	=====	=====	

באור 8: - ניירות ערך סחירים – (המשך):

ב. אגרות חוב ממשלתיות ואחרות

1. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך המאזן

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017			
עמיתים	עמיתי	-	עמיתים	עמיתי	-	
<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>ביניים</u>	<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>ביניים</u>	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח		
207,371	190,382	16,989	118,389	105,782	12,607	בשנה הראשונה
116,506	105,884	10,622	366,694	345,972	20,722	בשנה השנייה
326,113	309,740	16,373	383,347	362,151	21,196	בשנה השלישית
382,514	361,424	21,090	230,150	210,337	19,813	בשנה הרביעית
220,214	200,955	19,259	381,703	357,606	24,097	בשנה החמישית
510,550	480,687	29,863	376,142	360,825	15,317	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
525,280	511,928	13,352	460,225	447,527	12,698	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
36,259	34,369	1,890	79,561	75,344	4,217	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
1,837,051	1,739,820	97,231	2,139,000	2,034,975	104,025	מעל 15 שנים
<u>4,161,858</u>	<u>3,935,189</u>	<u>226,669</u>	<u>4,535,211</u>	<u>4,300,519</u>	<u>234,692</u>	
=====	=====	=====	=====	=====	=====	

2. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017			
עמיתים	עמיתי	-	עמיתים	עמיתי	-	
<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>ביניים</u>	<u>סך הכל</u>	<u>ותיקים</u>	<u>ביניים</u>	
9.62	9.65	9.12	9.49	9.53	8.84	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
1.42	1.42	1.32	0.92	0.92	0.86	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
<u>אגרות חוב אחרות הצמודות למדד:</u>						
6.40	6.38	7.12	10.50	10.40	13.15	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
2.94	2.96	2.48	4.13	4.11	4.54	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
<u>אגרות חוב בלתי צמודות:</u>						
7.73	7.68	8.69	8.32	8.26	9.73	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
2.07	2.06	2.17	1.70	1.69	1.97	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)

באור 9: - פיקדונות והלוואות

א. ההרכב :

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017			
סך	עמיתים	עמיתי	סך	עמיתים	עמיתי	
הכל	ותיקים	ביניים	הכל	ותיקים	ביניים	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
877	877	--	27,699	26,246	1,453	פקדונות
511,069	485,661	25,408	464,705	441,412	23,293	הלוואות לאחרים
4,075	4,075	--	5,413	5,413	--	הלוואות לעמיתים (1)
<u>516,021</u>	<u>490,613</u>	<u>25,408</u>	<u>497,817</u>	<u>473,071</u>	<u>24,746</u>	
=====	=====	=====	=====	=====	=====	

(1) הלוואות לעמיתים

הלוואות צמודות אשר ניתנו לתקופה מקורית של עד שבע שנים.

ב. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך המאזן

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017			פקדונות
עמיתי	עמיתים	סך	עמיתי	עמיתים	סך	
ביניים	ותיקים	הכל	ביניים	ותיקים	הכל	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
--	439	439	--	432	432	בשנה הראשונה
--	438	438	--	--	--	בשנה השנייה
--	--	--	--	27,267	25,814	1,453 מעל 5 שנים ועד 7 שנים
--	877	877	--	27,699	26,246	1,453
=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2017			הלוואות לעמיתים ולאחרים
עמיתי	עמיתים	סך	עמיתי	עמיתים	סך	
ביניים	ותיקים	הכל	ביניים	ותיקים	הכל	
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
8,355	158,006	166,361	3,162	59,690	62,852	בשנה הראשונה
2,576	47,454	50,030	2,675	52,553	55,228	בשנה השנייה
2,043	41,133	43,176	2,496	48,408	50,904	בשנה השלישית
1,637	34,095	35,732	1,924	39,706	41,630	בשנה הרביעית
1,502	32,404	33,906	2,169	44,821	46,990	בשנה החמישית
4,049	81,889	85,938	3,458	68,965	72,423	מעל חמש שנים ועד 7 שנים
2,233	46,781	49,014	2,724	54,480	57,204	מעל שבע שנים ועד 10 שנים
2,597	41,316	43,913	3,677	59,664	63,341	מעל עשר שנים ועד 15 שנים
416	6,658	7,074	1,008	18,538	19,546	מעל 15 שנים
25,408	489,736	515,144	23,293	446,825	470,118	
=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====

באור 9: - פיקדונות והלוואות - (המשך):

ג. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת

<u>ליום 31 בדצמבר 2016</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2017</u>			<u>פקדונות</u>
<u>ביניים</u>	<u>ותיקים</u>	<u>סך הכל</u>	<u>ביניים</u>	<u>ותיקים</u>	<u>סך הכל</u>	
-	עמיתי	עמיתים	-	עמיתי	עמיתים	<u>פקדונות צמודים למדד:</u>
1.45	1.45	-	5.48	5.48	5.55	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
1.02	1.02	-	0.54	0.54	0.53	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
<u>ליום 31 בדצמבר 2016</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2017</u>			<u>הלוואות לעמיתים</u>
<u>עמיתים ותיקים</u>			<u>עמיתים ותיקים</u>			<u>הלוואות צמודות למדד:</u>
	1.99			2.12		התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
	1.12			0.48		התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
<u>ליום 31 בדצמבר 2016</u>			<u>ליום 31 בדצמבר 2017</u>			<u>הלוואות לאחרים</u>
<u>עמיתי</u>			<u>עמיתי</u>			<u>הלוואות צמודות למדד:</u>
<u>ביניים</u>			<u>ביניים</u>			התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
5.33	5.32	5.64	5.79	5.77	6.05	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
1.01	1.02	0.67	1.61	1.62	1.46	הלוואות לא צמודות:
1.11	1.10	1.16	2.20	2.20	2.22	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
3.16	3.21	3.21	7.80	7.77	8.28	התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)
1.18	1.19	1.15	1.24	1.24	1.19	<u>הלוואות צמודות למט"ח:</u>
6.42	6.42	6.42	4.33	4.32	4.41	התקופה הממוצעת המשוקללת לפדיון (שנים)
						התשואה הממוצעת המשוקללת לפדיון (אחוזים)

באור 10 : נדל"ן להשקעה

א. הרכב ותנועה :

	2016			2017		
	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי ביניים	סך הכל
יתרה ליום 1 בינואר	56,947	2,975	59,922	58,347	3,045	61,392
רכישות ותוספות	903	50	953	--	--	--
עלויות והוצאות שהונו	8	--	8	--	--	--
סה"כ תוספות	911	50	961	--	--	--
התאמת שווי הוגן	489	20	509	1,071	56	1,127
יתרה ליום 31 בדצמבר	58,347	3,045	61,392	59,418	3,101	62,519

ב. נדל"ן להשקעה מוגדר כנדל"ן (קרקע או מבנה - או חלק ממבנה - או שניהם) המוחזק בבעלות או בחכירה לצורך הפקת הכנסות שכירות או לשם עליית ערך הונית או שניהם, ושלא לצורך שימוש בייצור או הספקת סחורה או שירותים או למטרות מנהלתיות, או מכירה במהלך העסקים הרגיל. מדידה לראשונה של נדל"ן להשקעה תבצע לפי עלות בתוספת עלויות עסקה. לאחר ההכרה לראשונה, החברה בחרה למדוד את הנדל"ן להשקעה בהתאם למודל השווי ההוגן לפיו נדל"ן להשקעה נמדד בשווי הוגן שישקף את תנאי השוק בתאריך הדוח על המצב הכספי, כאשר השינויים בשווי ההוגן מוכרים ברווח והפסד, וזאת תוך יישום עקיב של המודל הנבחר לגבי כל הנדל"ן להשקעה, למעט חריגים שנקבעו. החברה בוחנת לפחות אחת לשנה את שווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה ובנוסף לכך בכל מועד בו מסתמן כי ישנם שינויים מהותיים בשווי. השווי ההוגן נקבע, בהתבסס על הערכות שווי שנערכו ע"י שמאי מקרקעין בלתי תלויים בחברה. הערכות השווי מתבצעות על ידי שמאי מקרקעין מנוסים הפעילים בשוק הנדל"ן לאורך שנים ומבצעים הערכות שווי לנכסים בהיקפים מהותיים מאוד עבור חברות, בנקים וגופים מוסדיים. הערכות השווי נעשו בעיקר בשיטת היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע מהנכסים, תוך הבחנה בין התזרימים הצפויים מחוזים חתומים, לבין אלה הצפויים בתום תקופת השכירות. שיעורי ההיוון נקבעו תוך התחשבות בסוג הנכס וייעודו, מיקומו ופרמטרים שונים הקשורים בשכירות כגון: תקופת השכירות, איכות השוכרים, היקף השטחים הפנויים בנכס, דמי השכירות הנקובים בחוזי השכירות וכדומה, ותוך התחשבות בדמי השכירות הראויים אותם צפויה החברה לגבות עם תום תקופת השכירות. שיעורי ההיוון נמצאים בטווח שבין 6.50% - 7.50% עבור השטחים המושכרים ו- 8.50% עבור השטחים הפנויים.

באור 10 : נדל"ן להשקעה - (המשך):

ג.פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקרן כנדל"ן להשקעה:

ליום 31 בדצמבר		מועדי סיום תקופת החכירה (בשנים)	
2016	2017		
אלפי ש"ח			
19,071	20,087	15/08/2054	נכס א'
19,331	19,665	09/05/2041	נכס ב'
22,990	22,767	25/02/2058	נכס ג'
<hr/>			
61,392	62,519		סה"כ נדל"ן בחכירה מהוות
<hr/>			

טרם בוצע רישום בית משותף של נכס א' ולכן לא נרשמו זכויות חכירה ברשות מקרקעי ישראל.
רישום הבית המשותף מול המנהל נמצא בתהליך.
נכס ג' נרכש בנובמבר 2015 ונמצא בתהליך רישום מול רשות מקרקעי ישראל.

באור 11 : זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
1,122	1,208	פנסיונרים ומוסדות בגין שכר
2,747	371	החברה המנהלת
6,170	647	התחייבויות בגין נגזרים
<hr/>		
10,039	2,226	סך הכל זכאים ויתרות זכות
<hr/>		

באור 12 : התחייבות בשל סיום יחסי עובד מעביד

חלקה של הקרן בהבטחת הפנסיה ו/או הפיצויים לעובדיה מופקד באופן שוטף בקרנות ובקופות גמל.
התחייבות הקרן לפנסיה תקציבית, שאינה מכוסה על-ידי הפקדה בקרן, מכוסה על ידי הפרשה נוספת
בספרים המבוססת על חישוב אקטוארי.

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
712	729	התחייבות לפנסיה תקציבית עבור עובדי הקרן שפרשו
<hr/>		

באור 13: סיוע ממשלתי ישיר בשנה הנוכחית

במכתב הממונה מיום 11 בדצמבר, 2003 לקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות, שתוקן ביום 20 באוקטובר, 2004, הודיע הממונה כי יינתן סיוע כספי, בגין כל שנת כספים, החל משנת הכספים 2004 ואילך, שיהיה שווה לצירופם של כל אלה:

א. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים הוותיקים:

1. סכום השווה למכפלת שוויים המשוער של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "מירוץ" או "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירוץ" לבין 4%.

באור 13: - סיוע ממשלתי ישיר בשנה הנוכחית - (המשך):

2. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" המוחזקות בידי הקרן.
 3. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים:
 1. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד" שהונפקו ביום 1 בינואר 2004 או לאחריו, כאמור באותם דוחות כספיים, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני היום כאמור לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום האמור או לאחריו.
 2. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "ערד", כאמור באותם דוחות כספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני יום ה-1 בינואר 2004, ובשיעור השווה להפרש שבין 70% לבין השיעור שמהוות אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" מתוך נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים.
- סכום הסיוע המחושב המגיע לקרן לשנת 2017 הינו 149,837 אלפי ש"ח (לשנת 2016 - 138,952 אלפי ש"ח). סכום הסיוע צפוי להתקבל בקרן בשנת 2018.

באור 14: התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. תביעות כנגד נושאי משרה לשעבר

1. ביום 1 באוקטובר 2009 הגישו הקרן וחברת הוד המדבר מלון בע"מ (חברה בת בבעלות מלאה של הקרן) באמצעות משרד עו"ד ארנון שגב תביעה על סך 190 מיליוני ש"ח, כנגד 19 נתבעים ששימשו כנושאי משרה או דירקטורים בקרן או בחברת הוד המדבר מלון בע"מ בין השנים 1998 - 2006.
2. כתב התביעה מתרכז ב-3 פרשיות עיקריות העוסקות בשיפוץ המלון בעלות כוללת של 100 מיליון ש"ח, קבלת דמי ניהול אסורים על ידי נושא משרה באמצעות חברה בבעלותו בשם פושקין יעוץ וניהול השקעות בע"מ וכן קבלת בונוס בדמות מניות סחירות של בית ההשקעות דש אייפקס.
3. לטענת הקרן והוד המדבר כתוצאה ממעשיהם ומחדליהם של הנתבעים השונים נגרמו לתובעים נזקים כנטען בכתב התביעה. הסעד הכספי המבוקש בתביעה עמד על 190,291,813 ש"ח.
4. ביום 11 בנובמבר, 2009 ניתן על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב צו עיקול במעמד צד אחד על נכסיהם וזכויותיהם של הנתבעים מר מיכאל צולר ומר אברהם הירשזון וכן על נכסי חברת פושקין. צו זה, עיקל למעשה נכסים בשווי של למעלה מ-10 מיליוני ש"ח, לשם הבטחת ביצועו של פסק הדין בסיום ההליך.
5. ביום 10 ביוני 2015 התקבל פסק דין של בית המשפט הדוחה את תביעת הקרן על כל רכיביה, והעיקולים הזמניים שהוטלו בתחילת ההליך בוטלו. בית המשפט הוסיף כי על הנתבעים להגיש פרטה ביחס להוצאות שנשאו בהן אגב ניהול ההליך. לאחר הגשת הפרטה, אישר בית המשפט את סכומי ההוצאות הכוללים הפרשי הצמדה וריבית, ונתן לכך תוקף של צו לביצוע.
6. ביום 10 בספטמבר 2015 הוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. סיכומים מטעם המשיבים הוגשו ביום 22 באוגוסט 2016. סיכומי תשובה מטעם הקרן הוגשו ביום 1 בינואר 2017. דיון בערעור התקיים ביום 2 באוקטובר 2017 וכעת התיק ממתין לפסק דין.

באור 14: - התחייבויות תלויות והתקשרויות - (המשך):

ב. הסכם פשרה עם קבוצת הסתדרות העובדים הלאומית

1. ביום 28 באוקטובר, 2009 נחתם הסכם פשרה עם תאגידיים מקבוצת הסתדרות העובדים הלאומית בארץ-ישראל (להלן - ההסתדרות הלאומית). ביום 15 בנובמבר, 2009 אישרו מוסדות ההסתדרות הלאומית את הסכם הפשרה עם הקרן, והסכם הפשרה קיבל תוקף מחייב.
2. על פי הסכם הפשרה, הועברו לקרן וחברת הבת שלה (לשעבר) הוד המדבר מלון בע"מ כל הנכסים, המניות, יחידות ההשתתפות והזכויות שבידי העל תשורה, וחברות הבת שלה, בין היתר, הועברו לחברת הבת, הוד המדבר מלון בע"מ על פי הסכם הפשרה 5,141,271 מניות של חברת דש איפקס הולדינגס בע"מ (להלן - דש אייפקס).
3. הסכם הפשרה מביא לידי סיום באופן הדדי, מלא ומחלט את כל המחלוקות בין הקרן לבין ההסתדרות הלאומית, והכול מבלי לפגוע בזכות הקרן לתבוע נזקים נוספים מכ-30 גורמים נוספים הקשורים בהסתדרות הלאומית (נושאי משרה לשעבר בקרן ובחברות הבת שלה). בהסכם הפשרה נקבע כי אם אחד הגורמים הנוספים יתבע את ההסתדרות הלאומית בשל תביעת קרן הפנסיה כלפיו, תהיה ההסתדרות הלאומית זכאית לשיפוי מקרן הפנסיה בגין הסכום שתחויב בו.
4. בנוסף, התחייבה הקרן במסגרת הסכם הפשרה לשפות את ההסתדרות הלאומית וצדדים קשורים לה בגין חובות לרשויות המס הנובעות מיישום הסכם הפשרה וכן בגין הוצאות שייגרמו לה עקב סיום יחסי עובד ומעביד גם הן כפועל יוצא של הסכם הפשרה. כמו כן, כחלק מהסכם הפשרה, תהיה הקרן רשאית לממש בעצמה את זכויות התביעה של העל תשורה כלפי צדדים שלישיים.
5. ההסכם אושר על ידי הממונה על שוק ההון במשרד האוצר.

ג. הסכם עם חברת הבת הוד המדבר מלון בע"מ

בעקבות הסכם הפשרה שנחתם בין הקרן וחברה בבעלותה המלאה, הוד המדבר מלון בע"מ (להלן - הוד המדבר) לבין ההסתדרות הלאומית, נחתם ביום 14 במרס 2010 הסכם בין הקרן לבין הוד המדבר אשר עיקריו מפורטים להלן:

- (1) הקרן קיבלה לידיה נכסים שהועברו אל הצדדים בהתאם להסכם הפשרה הכוללים יחידות השתתפות באביב ונצ'רס 1 שותפות מוגבלת, זכויות בקשר עם מניות חברת מפרש אמנת אחזקות בע"מ ורכוש קבוע.
- (2) הקרן נשאה במלוא התשלום להעל תשורה בסך 5,000 אלפי ש"ח בגין שירותים שניתנו לקרן על ידי העל תשורה, בהתאם להסכם הפשרה.
- (3) 5,141,271 מניות חברת דש אייפקס, הועברו במסגרת הסכם הפשרה להוד המדבר.
- (4) הוד המדבר המחתה לקרן את מלוא זכויותיה וחובותיה בקשר עם תביעה שהצדדים הגישו לבית משפט מחוזי בת.א. 2058/09 על סך 190,000 אלפי ש"ח כנגד נושאי משרה לשעבר בקרן ו/או בהוד המדבר.
- (5) השיפויים להעל תשורה הקבועים בהסכם הפשרה יחולקו בין הצדדים באופן הבא: הקרן תישא בכל השיפויים הקשורים ב (א) סיום יחסי עובד מעביד עם עובדי העל תשורה שהועברו לקרן ו- (ב) בהליכים המשפטיים שהקרן צד להם והוד המדבר תישא בשיפויים להעל תשורה בקשר עם (א) חובות מס שנוצרו בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2009 (ב) חובות מס שייווצרו כתוצאה מביצוע הסכם הפשרה. (ג) שיפוי בגין כל חיוב כספי שיושת על העל תשורה בקשר עם תביעות דש אייפקס ו/או יובלים פנסיה, הכל כמפורט בהסכם הפשרה.

ז. כנגד החברה המנהלת והקרן הוגשו מספר תביעות הנמצאות בהליכים משפטיים שונים. בהתאם להערכת הנהלת החברה, המתבססת על יועציה המשפטיים של החברה, לא נדרש לבצע הפרשה בדוחות הכספיים.

באור 14: - התחייבויות תלויות והתקשרויות - (המשך):

ה. חוק הגנת השכר התשי"ח - 1958 ותקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על החברה המנהלת בנסיבות שפורטו בחוק, בתקנותיו ובפסיקת בתי הדין לעבודה בגין חובות של מעבידים לקופות גמל עבור עובדיהם בשל כספים אשר לא הועברו במועד החוקי לקופה. בהתאם לתקנות הגנת השכר (פרטים ומסירת הודעות) התשל"ו - 1976, שנקבעו מכח החוק הנ"ל קיימת חובת דיווח על המעביד לקופת הגמל. על המעביד למסור לקופה פרטים לגבי עובדיו, הכוללים בין היתר גם את שכר העבודה ששולם להם, סכומי חלקם של העובד והמעביד בתשלום לקופת הגמל, והאם העובדים מבוטחים גם בקופת גמל אחרת. כמו כן, על המעביד לדווח באופן שוטף לקרן, על שינוי בחלק מפרטים אלו ובמיוחד על שינוי בשכר או בביטוח העובדים בקופה אחרת, למרות האמור בתקנות הנ"ל. מעבידים רבים אינם מוסרים לקופה את כל המידע הנדרש מהם. בנוסף לכך, ההסדר החוקי החל כיום, ובמיוחד סעיף 20 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005, מאפשר לעובד הזכאי לתשלומים לקופת גמל לקבוע בכל עת את קופת הגמל שאליה יועברו תשלומיו ותשלומי המעביד. משכך אומדת החברה המנהלת את היקף הסכומים שלא הועברו במועד על ידי המעבידים על פי נתוני הדיווח בחודשים הקודמים. ביום 1 בפברואר 2016, נכנסו לתוקפן תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל) תשע"ד-2014. תקנות אלו קובעות בין היתר את הפרטים אותם מוסר מעסיק בגין עובדיו במועד הפקדת התשלומים ובמועד הפסקת התשלומים. תקנות אלו מגדילות את היקף המידע שנמסר לקופות הגמל ומאפשרות ביצוע אומדן מדויק יותר. לתאריך המאזן אומדן חובות המעסיקים שלא סולקו במועד, בתוספת ריבית החשב הכללי, מסתכם בכ- 5,652 אלפי ₪.

החובות נמצאים בתהליך של טיפול על ידי החברה המנהלת כדלקמן:

1. פנייה למעסיקים לבירור חשד החוב במטרה לקבל אסמכתאות כגון סיום עבודה / אישור על יציאה לחופשה וכדומה.
2. שליחת מכתבים למעסיקים ועמיתים לידוע החשד בחוב כנדרש בדין.
3. במידה וקיים חוב ממשי החברה פועלת לגבייתו, כולל ריבית פיגורים.
4. במידה ואין שיתוף פעולה מצד המעסיק החברה נוקטת באמצעים משפטיים העומדים בפניה כולל הגשת תביעה.

ו. לקרן יתרת התחייבויות:

1. התחייבות להשקעה בקרנות השקעה בסך 256,343 אלפי ₪ (שנה קודמת 360,880 אלפי ₪).
2. יתרת התחייבות בהעמדת הלוואות בסך 59,104 אלפי ₪.
3. התחייבות להשקעה בנדל"ן בסך 10 אלפי ₪.

באור 15: התחייבויות פנסיוניות

א. סכום ההתחייבות האקטוארית המוצגת במאזן מייצג את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בגין ההתחייבות הפנסיונית ותשלומי הקרן לעמיתים פעילים, עמיתים בעלי זכויות מוקפאות ולגמלאים, נכון ליום 31 בדצמבר, 2017, כפי שחושב על ידי אקטואר הקרן, מר ישעיהו אורזיצר. החישוב האמור בוצע לפי הנחת שיעורי התשואה חסרת הסיכון. ההתחייבות הפנסיונית מהווה את הערך הנוכחי של ההתחייבויות לפנסיונרים וההתחייבויות לעמיתים בתוכניות השונות.

באור 15: התחייבויות פנסיוניות (המשך):
ב. להלן התנועה בעודף (גרעון) אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
(994,296)	(1,097,435)	גרעון אקטוארי לתחילת השנה
(581,361)	(996,409)	השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב אשתקד (ראה 1 להלן)
478,222	766,105	השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
--	1,327,739	סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון
<u>(1,097,435)</u>	<u>--</u>	גרעון אקטוארי לסוף השנה
=====	=====	

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב תקופה קודמת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
(580,187)	(677,767)	שינוי בשיעור הריבית
(1,174)	(318,642)	שינויים דמוגרפיים *
<u>(581,361)</u>	<u>(996,409)</u>	
=====	=====	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
באלפי ש"ח		
432,708	903,581	תשואה בפועל גבוהה מהתשואה החזויה
(14,792)	(36,314)	מידוד יתרת פתיחה גרעון
--	(54,189)	הקטנת ערך הסיוע הישיר באינפלציה לחצי שנה
10,108	--	עדכון הפרשה בגין רשומות ידניות
(31,156)	--	עדכון המודל בגין דמי ניהול עתידיים
54,918	--	טיוב נתונים
42,424	--	עדכון מודל אקטוארי
(15,988)	(46,973)	אחרות
<u>478,222</u>	<u>766,105</u>	סך הכל השפעות שוטפות
=====	=====	

(* שינויים דמוגרפיים - מיום 31 בדצמבר, 2017 מחושב המאזן האקטוארי על בסיס אקטוארי לפי חוזר פנסיה 3-2017-6 לפיו שונו הנחות דמוגרפיות שונות ובהן שיעורי תמותה, שיעורי נישואים, מספר ילדים וגילם.

באור 15: התחייבויות פנסיוניות – (המשך):

- ג. במאי 2003 הודיע משרד האוצר לוועדת הכספים של הכנסת כי תועמד כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר על מנת להגן על עמיתיה וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני גירעונות ותנודתיות בתשואות. ביום 17 באוגוסט, 2011, המליצה וועדה ציבורית שהוקמה ע"י שר האוצר, כי כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גרעון הקרנות הוותיקות שבהסדר הנובע מירידה בעקום הריבית, וזאת ביחס לריבית צמודה של 4%, אשר הייתה בסיס לחישוב הגירעון האקטוארי של הקרנות במסגרת תכנית ההבראה שנקבעה להן.
- בעתירה לבג"ץ שהוגשה בתחילת שנת 2011 ע"י החברה וכן מספר קרנות פנסיה ותיקות שאינן בהסדר (להלן: "העותרות"), כנגד שר האוצר ואחיו, (להלן: "העתירה"), טוענות העותרות בין היתר לאפליה של הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ומבקשות לחייב את האוצר להעניק את כרית הביטחון שניתנה לקרנות הוותיקות שבהסדר גם לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר.
- בחודש אפריל 2013 נדחה הדיון בבג"ץ בהסכמת הצדדים והחלו דיונים מול האוצר על מנת להגיע למתווה מוסכם להסדרת כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר.
- ביום 2 ביולי, 2013 ולאחר התקיימות מספר דיונים בין משרד האוצר לנציגי החברה והעותרות, התקבל מסמך עקרונות ממשרד האוצר, אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "מסמך העקרונות") בה צוין מתווה לתיקון טיוטת חוק הפיקוח על שירותים (ביטוח) התשמ"א 1981 (להלן: "טיטת הצעת החוק"), במסגרתו יוצע מתן כרית בטחון לקרן פנסיה ותיקה שאינה בהסדר, בכפוף לנקיטת צעדים מסוימים להקטנת ההתחייבויות האקטואריות של הקרן ולתיקון תקנוני קרן הפנסיה (תוכניות א' ו-ב') עד ליום 30 בנובמבר 2013.
- כמו כן, ביום 7 בנובמבר 2013 הודיע משרד האוצר (להלן: "ההודעה") כי קרן פנסיה ותיקה שאינה בהסדר, אשר תבצע תיקון בתקנונה בהתאם לאמור במסמך העקרונות, תימנע מהפעלת מנגנון איזון אקטוארי, והכל כמפורט בהודעה.
- בהתאם לאמור לעיל, אישר דירקטוריון החברה המנהלת ביום 24 בספטמבר 2013, לבצע את הצעדים הנדרשים לצורך קבלת כרית הביטחון, ואימץ מתווה פעולה כפי שיפורט להלן, הכולל מספר תיקונים בתקנוני תוכניות א' ו-ב' של הקרן, אשר בהתאם לאישור הממונה, נכנסו לתוקף החל מינואר 2013:
1. דחייה מדורגת של גיל הפרישה התקנוני לגיל הפרישה הקבוע בחוק גיל הפרישה, התשס"ד-2004 ובכפוף למסמך העקרונות.
 2. הפחתה מדורגת של סכומי הקצבאות אשר ישולמו בגין קצבאות חודש ינואר 2013 ואילך באופן ששיעור ההפחתה הכולל יסתכם ל-1.75%, בהתאם לשיעורים המפורטים להלן:
 - בשנת 2013 – 0.25% ;
 - בשנת 2014 – 0.75% ;
 - בשנת 2015 – 1% ;
 - בשנת 2016 – 1.5% ;
 - בשנת 2017 ואילך – 1.75%.
 3. הפחתה של 1.75% על המשכיות ההוניות אשר בוצעו החל מיום 1 בינואר, 2013.
 4. תיקון המקדמים בתקנוני הקרן באופן שהותאמו לשינויים בגיל הזכאות לקבלת קצבה.
- הדוחות האקטואריים לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-31 בדצמבר, 2016 חושבו בהתאם לשינוי התקנון המפורט לעיל.
- בחודש ינואר 2017 עבר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, ס"ח 342, במסגרתו עוגנה כרית הביטחון בחקיקה ראשית (ראה גם סעיף ה' להלן). בעקבות עיגון הכרית בחקיקה, נמחקה בהסכמת הצדדים העתירה.
- ד. עד לשנת 2014, לצורך הכנת המאזן האקטוארי, קרן הפנסיה מחשבת את גובה הסיוע הממשלתי הכולל על פי הכללים המפורטים בנספח 1 לחוזר 3-3-2006. שווי הוגן אקטוארי מחושב כהפרש בין מאזן (2) לבין מאזן (3) ובין מאזן (3) לבין מאזן (4), כמפורט בחוזר 3-3-2006. לצורך חישוב המאזן החשבונאי, קיימות הוראות המתייחסות לשערוך אג"ח מיועדות בהוראות הביצוע לשערוך נכסי חוב לא סחירים אשר פרסמה חברת מרווח הוגן מתוקף חוזר גופים מוסדיים 2-9-2011. שני החישובים מובילים לתוצאות שאינן בהכרח זהות.

באור 15: התחייבויות פנסיוניות – (המשך):

ה. נכון ליום 31 בדצמבר, 2017, לקרן גרעון אקטוארי בסך 1,328 מיליוני ש"ח. יחד עם זאת, בהמשך לאמור בסעיף ג לעיל, בעקבות עיגון כרית הביטחון בחקיקה הכירה הקרן בכרית הביטחון בגובה הגרעון כאמור. נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 הזכאות ל"כרית הביטחון", בהתאם לחקיקה כאמור ובתוספת ריבית בגובה 3.48% לשנה והצמדה למדד, עומדת על 1,032 מיליון ש"ח. בהתאם להערכת אקטואר הקרן, שווי הכרית עד לאיפוס הנכסים, מהוון ליום 31 בדצמבר, 2017 לפי וקטור הריביות הינו 1,953 מיליון ש"ח.

באור 16: סיוע ממשלתי עתידי כולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	-
אלפי ש"ח		
3,690,291	3,621,544	הערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן (א)
1,176,056	802,310	הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן (ב)
<u>4,866,347</u>	<u>4,423,854</u>	
=====	=====	

חישוב הסיוע הממשלתי הישיר נערך בהתאם להנחיות חוזר פנסיה מספר 3-2006-3 מיום 8 במרס 2006, כמפורט להלן:

א. הסיוע הממשלתי הישיר אשר צפוי להיות משולם לקרן מחושב בהתאם לכללים שנקבעו בנוהל להעברת סיוע כספי לקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות מיום 15 בדצמבר 2004. הערך הנוכחי של סיוע זה מחושב באמצעות תחזית תזרים מזומנים בהתאם להנחות על תשואת הקרן הצפויה בכל שנה והכול לפי ההנחיות שנקבעו בחוזר.

ב. הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש בעתיד מחושב בגובה ההפרש בין העודף או הגרעון האקטוארי המחושב כאשר ערך אג"ח מסוג ערד משוערכות לפי שווי מותאם לעומת שערוכים לפי שווי הוגן.

באור 17: - הכנסות מהשקעות

<u>לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר</u>		
2016	-	2017
<u>אלפי ש"ח</u>		
(14,516)	-	15,230
<u>מזומנים ושווי מזומנים</u>		
-		
<u>מנירות ערך שאינם סחירים:</u>		
227,701		430,435
11,322		24,844
43,488		31,646
282,511		486,925
<u>מנירות ערך סחירים</u>		
26,672		134,007
39,828		93,255
66,864		182,801
133,364		410,063
<u>מפקדונות והלוואות</u>		
13		618
23,239		18,382
23,252		19,000
<u>מנדל"ן להשקעה</u>		
4,857		6,082
<u>סיוע כספי ממשרד האוצר (ראה באור 13)</u>		
138,952		149,837
568,420		1,087,137
=====		=====

באור 18: - הוצאות דמי ניהול

הקרן מעבירה לחברה המנהלת בהתאם להסכם הרכישה ותקנון הקרן שאושר על ידי הממונה, החל מיום 1 באפריל 2010 דמי ניהול בשיעור של 7% מההפקדות עמיתי הקרן ו- 1% מסך נכסי הקרן לשנה.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
-		
22,143	20,802	מדמי גמולים
12,594	13,209	מסך נכסי הקרן
<u>34,737</u>	<u>34,011</u>	סך הכל דמי ניהול
=====	=====	

באור 19: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
-		
22,143	20,802	מדמי גמולים
12,594	13,209	מסך נכסי הקרן
<u>34,737</u>	<u>34,011</u>	סך הכל דמי ניהול
=====	=====	

(* ראה ביאור 14א' ו-ד').

באור 20: יתרות עם צדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח		
-		
22,143	20,802	מדמי גמולים
12,594	13,209	מסך נכסי הקרן
<u>34,737</u>	<u>34,011</u>	סך הכל דמי ניהול
=====	=====	

(* תעודות סל שהונפקו על ידי צד קשור לחברה המנהלת).

באור 21: מכשירים פיננסיים וסיכונים כרוכים**השווי ההוגן**

הנכסים הפיננסיים של הקרן מוצגים בדוחות הכספיים בהתאם לכללים המפורטים בביאור 2 (מדיניות חשבונאית). להערכת ההנהלה, השווי ההוגן של הנכסים הפיננסיים של הקרן אינו נופל מערכם החשבונאי הכולל.

סיכונים

הקרן משקיעה במכשירים פיננסיים כגון מניות, אג"ח והלוואות החשופים לסיכונים שוק ואשראי. סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכונים שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ. סיכון אשראי הוא הסיכון שצד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו. התממשות סיכונים אלו על הנכסים החופשיים עלולה להוביל לתשואה נמוכה מ- 4% שעלולה להביא לגרעון אקטוארי בקרן. יחד עם זאת קיימת כרית ביטחון מהמדינה לצמצומו עד גובה כרית הביטחון.

באור 22: מיסים על הכנסה

קרן הפנסיה לעמיתים ותיקים אושרה לצרכי מס כקופת גמל לקצבה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2017. התוקף מוארך מדי תקופה. בהתאם לכך הכנסתה פטורה ממיסים, בכפוף להוראות סעיף 9 (2) לפקודת מס הכנסה.

באור 23: תשואת הקרן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016	2017
	%	
תשואה שנתית נומינלית	4.53	8.38
תשואה שנתית ריאלית	4.84	8.06

באור 24: אירועים לאחר תאריך המאזן**תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)**

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), תשס"ח-2008 (להלן: "התקנות") קובעות מהן סוגי ההוצאות הישירות שגוף מוסדי רשאי לגבות מחשבונות העמיתים. במסגרת תקנה 3 לתקנות נקבעה הוראת שעה עד לסוף שנת 2017 (להלן: "הוראת השעה"). הוראת השעה הרחיבה את סוגי ההוצאות הישירות אשר ניתן לגבות מחשבונות העמיתים. לחלק מהוצאות ישירות נקבעה מגבלה בשיעור של עד 0.25% מסך כל השווי המשוער של נכסי הקופה.

ביום 3 בדצמבר 2017, פורסמה טיוטת תיקון לתקנות. עיקרי השינויים בתיקון המוצע ביחס לתקנות:

1. הפיכת הוראת השעה שנקבעה בתקנות, להוראת קבע.
2. ביטול האפשרות להכיר בהוצאה ישירה בגין תעודות סל אשר חשיפתה לנכסים שהונפקו בישראל;
3. בוטלה האפשרות להכיר בהוצאה ישירה בגין העמדת משכנתאות לפי מגבלות שהורה עליהם הממונה.
4. נוספה אפשרות להשקיע בקרן טכנולוגיה עילית כהגדרתה בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994.

נכון למועד פרסום הדוח, טרם פורסם תיקון לתקנות והוראת השעה לא הוארכה.
